משנה · אחרונים · רש״ש · סדר מועד

רש״ש על משנה שקלים

רבי שמואל שטראשון [הרש"ש]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

רש״ש על משנה שקלים

רבי שמואל שטראשון [הרש"ש]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/רשש-על-משנה-שקלים/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611160902 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
משנה א 4
משנה ג 5
משנה ד 5
משנה ה 5
פרק ב 5
משנה א 5
משנה ב 6
משנה ד 6
משנה ה 6
פרק ג 7
משנה א 7
משנה ב 7
משנה ד 7
פרק ד 7
משנה א 7
משנה ב 8
משנה ד 8
משנה ה 9
משנה ז 9
פרק ה 9
משנה א 9
משנה ב 9
פרק ו 9
משנה א 9
משנה ג 10
משנה ד 10
משנה ו 10
פרק ז 11
משנה א 11
משנה ב 11
משנה ג 11
משנה ד 12
משנה ה 12
משנה ו 12
משנה ז 12
פרק ח 12
משנה ג 12
משנה ד 13
משנה ו 13
משנה ז 13
משנה ח 13

פרק א

משנה א

ועושין כל צרכי הרבים. עי' בהרע"ב והשמיט עריפת עגלה דאיתא בירושלמי ובפי' הרמב"ם. וקצת תימה דבט"ו באדר דהוא זמן שמחת פורים בירושלים יעדו לב"ד עסקים רבי העמל כאלה עי' מגילה (ז' ב'):

בהרע"ב ד"ה ומתקנין אה"ד בשביל עו"ר וא"ד בשביל כו'. לכאורה מדוע פי' לזה טעם פרטי הלא לא גרע משאר צרכי רבים ואולי מפני שגם המשנה פרטם בפ"ע ולא סמכה על מה שאמרה כצה"ר ונ"ל משום דעדיין ימוה"ג לא חלפו לגמרי כדמוכח בריש מו"ק דגם במועד מתקנים אותן עי"ש בתוי"ט לכן הוצרך התנא לפורטם ומטעמא דהרע"ב שהוא דבר נחוץ לשיטתו:

תוי"ט ד"ה ועל הכלאים ועוד תימה כו' ומותרין באכילה. בתור"ע כתב דגם כוונת הרע"ב אינה אלא לאסור לקיים זה ודאי דאין כוונת הרע"ב לדעת הרשב"ם בב"ב דהרע"ב כתב דישייר אחד מן המינים ולדעת הרשב"ם כבר נאסרו ב' המינים מהשרשה (ועמש"כ שם ע"ד) אבל אין טעם יפה לחלק בין לזרוע דשרי ע"י ביטול לבין לקיים דל"מ ביטול ולי י"ל כמו דמצינו לענין תרומה שאין הקרקע עולה בק"א (פ"ט דתרומות מ"ה) וכן לענין ערלה (פ"א דערלה מ"ו) ופרש"י בגיטין (נ"ד ב') דמחובר חשיב ולא בטיל ומצאתי חבר להרע"ב הרא"ש בפי' לכלאים רפ"ב שכ' ולכשיגדיל צריך לעקור כל מין אחר שיש בו וכדתנן במתני' א"ל עקור את הכל אבל מגמ' דמו"ק (ו' סע"א) מוכח להדיא דאף במחובר בטיל וכמש"כ התוס' שם ובב"ב ולשון עקור אה"כ דמביא הרא"ש לראיה נ"ל דשם הכוונה כל המינים כדמסיים חוץ ממין אחד אבל לת"ק כדא"ל עד שיפחות מרובע ולר"י הכל כדא"ל ואולי אף לדעת הרא"ש אם נודע לו קודם שנזרע וכבר נתבטל שוב אינו חוזר וניעור כמו במין במינו ביבש שנתבטל ברוב ואח"כ בשלו שהאריך להתיר בס"פ ג"ה סי' ל"ז:

בא"ד דליכא למילף משום דחדוש הוא כו' וכי הא דכתב הרא"ש כו'. לכאורה הרא"ש לא הביא רק הגמ' דפסחים (מ"ד ב') וה"ל להביא הגמ' עצמה אך שם ל"א אלא משום דחדשה בו התורה חומרא לאסור בבישול אף דע"י כבוש מות לכן גם חומרת טעם כעיקר אולי הוא מהחידוש ולא ילפינן מיניה אבל קולא כש"כ דמצי למילף מיניה דומיא להא דאמרי' בחולין (צ"ח ב') אטו אנן לקולא גמרינן לחומרא גמרינן וכאן נימר איפכא אבל לשון הרא"ש דזה קולא בבב"ח דלא נאסרה ע"י שריה משמע דגם קולתו הויא חדוש:

שם ד"ה ויוצאין. לפירושו הוה כמו ואף יוצאין עה"כ וכה"ג מצינו במקרא וברכתם גם אותי שהוא כמו וגם תברכו אותי ועמש"כ בס"ד במגילה (ד'):

משנה ג

בתוי"ט ד"ה במדינה כו' והדעת מכרעת כו'. יותר ה"ל להביא מהא דאיתא שם במקדש אומר אה"ש ככתבו כו' והתם ודאי מקדש ממש קאמר דהא אמרי' ביומא (ס"ט ב') אין אומרין שהמ"פ בגבולים ופרש"י כל חוץ לעזרה קרי גבולין וע"ש דמוכרח הוא ואפי' רב יוסף דקאמר שם שגדלו בשם המפורש נראה דל"פ בזה אלא דס"ל דהוראת שעה היתה כדלקמן שם:

משנה ד

בתוי"ט ד"ה כל כהן ששוקל כל דעבר על פיקודא יתן. ור"ל כמש"כ לקמן בדה"ס דגבי לוים לא שייך העברה אך מש"כ וכדפי' הרב כו' ל"ד דהוא דייק שם מדכתיב מבן כ':

בא"ד וכ' התוס' בפ"ק דערכין דה"נ כו' וקצת דוחק כו'. ע"ש בתוס' דלא כ"כ רק על ריב"ז ול"נ דלרבותא נקטי כהן אף שיש בו ג"כ משום וכל מ"כ כליל כו':

שם ד"ה כל כהן שאינו. בסופו ומ"ש הרמב"ם כו' יש לתמוה כו'. ול"נ שמביא ראיה לריב"ז דממקרא זה דוכל מ"כ אין לפוטרן דהא בן בוכרי גופיה אמר דאם רצו כו' וא"כ ע"כ דאין זה שייך לשקלים וקרוב בעיני דחסר קצת בדבריו והאי ולפיכך קאי על המשנה הסמוכה לתת טעם על הא דנשים ונכרים אם שקלו מקבלין מידן דזה נלמוד מעדותו של ב"ב:

משנה ה

בתוי"ט ד"ה אבל. אבל גי' הרמב"ם כו'. לכאורה לפ"ז זה"כ כל שנידר כו' לא קאי אלא על עובדי כוכבים לבד וכ"מ בפי' הרמב"ם. אך מהתוי"ט לקמן בד"ה כל משמע דקאי אכותים וצ"ל דחטאת ואשם נקראו ג"כ נידר ונידב וע"ד שכתבתי בנדרים (י"ג) לשיטת הרמב"ם ע"ש:

פרק ב

משנה א

תוי"ט ד"ה כך ונ"ל דאפשר דדייק (ר"ל דלא היו אלא שתים) דאלו דיוקא דשתים ולא א' כבר כתב הכ"מ מדקתני שופרות בל"ר וא"כ אין מקום לקושיית התו"ח עליו:

ד"ה אלו דהכא א"ל יביא מאלו ומאלו דא"מ אלא כו'. אינו מובן דמ"מ יוכל ליקח מאלו ואלו ויתנם לתוך הלשכה:

בא"ד ורישא דמיא כו'. נראה כוונתו דמשמע דברישא אם נמצאו אח"כ יפלו לשקלי השנה ואע"ג דכבר נתרמה התרומה עליהם ובכלל זה אפי' קרבה הבהמה כמשנה דלקמן. אבל מ"מ אינם אלא כאכלא לדנא דהכא הוה כמו שהקריב מאותן מעות עצמן וכמו שאר אנשים המביאין שקליהן אחר שכבר נתרמה התרומה גם מש"כ משא"כ בשאר קרבנות הלא הכא ג"כ באים חטאות המוספין מהתרומה ועי' פ"ד דנזיר מ"ד ומ"ו:

משנה ב

בהרע"ב ד"ה יאכל דשביעית תופסת דמיה כהקדש. זה מפורש במשנה דאל"כ למ"ל דמי שביעית אלא דר"ל תופסת דמיה ויוצאה לחולין בפירי שני עי' סוכה (מ' ב') אולם מש"כ יביא שקל כו' וכ"ה בירושלמי ל"י מדוע לא פי' כפשוטו דיאכל פירות חולין כנגדן כלישנא דברייתא בסוכה (ל"ט) והכי עדיף טפי דאין מחללין כסף על כסף במע"ש ובפרט בירושלים עשנ"א פ"ב דמע"ש מ"ח:

משנה ד

רי"א אף לשקלים אין להם קצבה שכשעלו כו'. לפי' הרע"ב והוא מהרמב"ם קשה מאי ס"ד דר"י דהא מ"מ אין לו ליתן רק מחצית המטבע היוצא וגם ר"ש לא דחהו רק מפני שיד כולם שוה לכן המחוור הוא פי' הראב"ד בפ"א מהל' שקלים וכן הרמב"ן בר"פ תשא דרשאין להוסיף כמה שירצו אם כולם בשוה ומפרשים שהיו נותנים דרכונות שלמים וכן סלעים :

תוי"ט ד"ה וחטאת ולהלן כו' בסלע. שם לשון המשנה כן אבל בזבחים (מ"ח) איתא בת דנקא כפי' הרב כאן:

שם ד"ה היו. דרשוהו בירושלמי שאדם חייב באחריות כו' וכ"ה בהרמב"ן שם אבל לשון הירושלמי שלפנינו שאדם חייב לשלש שקלו ג"פ בשנה והוא כדעת הראב"ד שהבאתי דאם דחיקא להו מעות הלשכה כופלין ומשלשין ולא יותר מפני טורח הצבור כדאמר שם בסמוך:

[**בא"ד וקרא דכתיב בעזרא ב' י'**. כו' נ"ב צ"ל נחמיה י'. הגרמ"ש]:

[אבל אין זה טעות. כי הוא קורא לנחמיה בשם עזרא ב' לאמר הספר השני לספרו של עזרא (ראה ב"ב דף י"ד ע"ב וסנהדרין צ"ג סע"ב). המעתיק]:

משנה ה

בפנים מותר עשירית האיפה מותר קיני זבים כו'. לכאורה יפלא מדוע דלג לשתי תורים או בנ"י דדלות דשמיעת הקול וכו' וכן דדלות דמצורע. ונראה דרבותא אשמעינן בקיני זבים דאף שא' מהן עולה מ"מ כיון דאתיא עם חטאת דין מותריהן כמותר חטאת וכש"כ

קיני דלות דשמיעת הקול וכו' דאתיין תחת חטאת בהמה דעשיר ואשמעינן תו קיני יולדות דאף דהעולה באה תחת עולת עשירה וה"ה קיני מצורע עני:
בהרע"ב ואם נזיר א' הפריש כו' ל"י מדוע לא פי' כאינך דאם גבו לנזיר זה כו' וכן התוי"ט שכ' וליהוי כמותר עני כו' ל"ד דהתם הוי חולין והכא לנדבה:

פרק ג

משנה א

תוי"ט ד"ה בשלשה אבל כנסום כו' בר"ח ניסן כדאיתא בפ"ק. ר"ח ניסן לא נזכר שם בכה"פ:
בא"ד ומיהו אפי' לא שקלו כלל כו' אמת שכן פירש"י בכתובות (ק"ח) אך התוס' שם השיגו עליו בזה:
שם ד"ה בפרוס וא"א לתרום כמו שא"א לעשר כו'. התם טעמא משום סקרתא דלא שייך הכא ואם ר"ל משום דתני והן גרנות למע"ב דמשמע דזמן אחד להם גם ז"א כמש"כ בס"ד במגילה (כ"ט ב') ושם כתבתי ג"כ ישוב נכון לדברי הרמב"ם שהעלם בצ"ע:
שם ד"ה והן דמצוה בעלמא כו' אבל הרשות כו' אינו מובן דאם יאכלם קודם שיעשר מבטל המצוה בידים וא"ל דדינו כחלת חו"ל דאוכל והולך ואח"כ מפריש דבבכורות (נ"ח ב') במשנה משמע דלת"ק דריב"י לא סגי בלא מנין:

משנה ב

בד"ה ולא במנעל ומסיים בה לפי כו'. לא העתיק כהוגן דודאי הטעם כאן מפני החשד דאל"כ לא ה"ל לתנא למיתנא הכא אלא דבמנעל יש איסור נוסף לפי שא"נ כו' וע"ש בגמ' שהעתיקה המשנה בל' אחר "ואצ"ל במנעל כו'" והגרי"פ הגיה שם דתניא ועמש"כ שם בס"ד:

משנה ד

בקטבלאות. [נ"ב עי' בתוי"ט פט"ז דכלים מ"ד. מהגרמ"ש]:

פרק ד

משנה א

תוי"ט ד"ה שומרי. עי' מש"כ בר"ה (ט') ע"ד התוס' דשם בס"ד:

שם ד"ה מתנדב ושלוחי ב"ד יביאום. לכאורה גם בהם יש לחוש שיזכו לעצמם ואולי ר"ל דישלחו כהנים שהמה שלוחי דרחמנא או דב"ד (עי' יומא פ"א מ"ה ובגמ' שם) והמה כמו שכורים בכ"ד מתנות שנוטלין חלף עבודתם:

משנה ב

ושעיר המשתלח. פי' הרע"ב לפי כו' וא"י על איזה מהם יעלה הגורל לה' ולא מחוור דא"כ פשיטא כדפריך הש"ס ביומא (ס"ג ב') אקרא לכן נראה דהכא נמי מיירי שמת המשתלח אחר הגרלה וכר"ש כו' וכדמוקי שם רב יוסף ואפ"ה אינו בא אלא מתה"ל דהוא נמי אתא לכפרה או משום דגם הוא נקרא חטאת כדכתיב בר"פ אחרי שני שעירי עזים לחטאת אך לטע"ז קשה בחולין (י"א) לענין טרפה מדוע ל"ק הש"ס האי טעמא כמו דאמר שם גבי פרה ועי' תוס' שם ד"ה חטאת וי"ל פי' הרע"ב דכיון דלקיחתן כאחד יכול להתנות דמעות התרומה יתחללו על אותו שיעלה עליו הגורל לה' וקמ"ל דלא משום שאין ברירה:

תוי"ט ד"ה ולשון ואיכא לספוקי כו' ובלשון שקושרין בפתחו של היכל כו'. גם הוא היה מאותה אסמכתא דאם יהיו חטאיכם כו' רק דלפי שהיו מציצין כו' התקינו לתתו בין קרניו וספיקו הוא דלמא הוא עדיף להביאו מהתרומה לפי שהיה בפנים ודברי התו"ח בזה מגומגמין:

משנה ד

מותר נסכים. בפי' הרע"ב כאן ובס"פ משמע שהיו עושין מקח עם בעלי היינות כו' על שנה שלמה (וכ"מ מפירש"י ב"מ (נ"ז ב') ומנחות צ') וא"כ פירושו בהא דאיתא שם אחת לל"י משערין אה"ל תמוה וסתירה. ונ"ל דשם הכוונה דאחת לל"י דורשין השער שבשוק ומוכרין בזה השער למי שצריך לנסכים כו' כל הל"י ואם השער אז הוזל מכפי המקח שעשו עם הבעלי יינות כו' בתחלת השנה מחויבים ליתן כשער הזול דעכשיו ובזה אין מותר לגזברים מאומה ואם אז הוקר השער הבעלי יינות מחויבין להעמיד כפי המקח שעשו מתה"ש והגזברים ימכרו כפי היוקר דעכשיו ואז יש מותר וכן מל"י לל"י וזה היפך פי' הרע"ב ורש"י במנחות שם במותר נסכים:

תוי"ט ד"ה לקיץ מלשון בקיץ ובחורף יהיה והוא בזכריה (יד) ותימה שלא הביא מה"ת וקיץ וחרף (בפ' נח) וגם שם הפירות דיקראו קיץ מצינו ומאה קיץ (שמואל ב' טז) כלוב קיץ (עמוס ח'):

שם ד"ה מותר תרומה ולעיל מהך פריך כו' ע"ש דזה השקלא וטריא הוא על מעות בד"ה לא על מותר תרומה:

משנה ה

מפרישין ממנה שכר האומנין. התוס' בשבועות (י' ב') ל"ג ממנה ע"ש ועמש"כ בכריתות (ו'):

משנה ז

בתו"ח על הרע"ב בד"ה שהמקדיש בפירוש. והכ"מ לא העיר בזה [נ"ב עי' לח"מ הל' מעשה הקרבנות פ"ה הל"א כ"א. מהגרמ"ש:]

פרק ה

משנה א

שהיה פותח בדברים ודורשן. נ"ל שהיה פותח פתח בדברים הסתומין וסגורין לכנוס פנימה ולדרשן:

שם חופר שיחין פי' הרע"ב לעו"ר וכ"ה ברש"י יבמות (קכ"א ב') **ובב"ק** (נ') ול"י מדוע לא פי' סתם להולכי דרכים ואי משום דסתמא ממעות שירי הלישכה היו באות (ועמש"כ בב"ק שם) ובפ' דלעיל אמר וכ"צ העיר באין משירי הלשכה ותידוק מינה דמה שא"צ יושבי ירושלים או למי שעולה לה לרגל אסור דהלא אף היוצאין עה"כ היו נוטלין שכרן מתרומת הלשכה (מו"ק ו):

משנה ב

תוי"ט ד"ה א"פ אלא דבירושלמי איתא המלך וכ"ג כו' ע"ש ותראה אשר תיבות אלו שייכים למעלה לסיום מאמר שהעתיק התוי"ט והוא לבאור במפקד חזקי' כו' דהמה המלך וכ"ג. ולכאורה קשה מדוע לא חשיב הירושלמי בין הקתליק לכ"ג את הסגן. עי' רמב"ם פ"ד מהל' כהמ"ק ועי' בסוטה רפ"ח בגמ' ורש"י ותוס':

שם ד"ה חוץ ותימה כו'. ול"נ דעמהם היו חברים באותו המינוי ומשום כבודן לא חשיב להו וביותר לפי' הא' שבהרע"ב בר"פ וכה"ג משני הגמ' ברפ"ב דר"ה וכה"ג כתב התוס' בב"ב (ח' ב') בד"ה כי הא וכמ"ק מלשון הרע"ב שכתב על הקינין דלוקחין המעות ומביאין מהן הקינין ולקמן בספ"ז קרי להו ב"ד:

פרק ו

משנה א

בהרע"ב עקומות כשופר. ולשון הרמב"ם וקראו אותן שופרות לפי שהיו בצורת שופר עגולות עקומות כו' בפ"ג דר"ה איתא שופר של ר"ה של יעל פשוט ובירושלמי תני

שופרות הללו עקומות היו כו' הרי של"א זה משום שופר אלא דתני שכך היו ועגולות שכ' הרמב"ם לא נזכר שמה (ועי' חולין נ"ט ב') ובחבורו רפ"ב דשקלים לא כתב רק רחב מלמטה כו' כלשון הרע"ב לעיל רפ"ב ועי' שבת ספ"ב בגמ' ופירש"י:

משנה ג

שם ד"ה שעה"נ לסמוך כו' לדר' יוסי ולדר"י ור"ש לעמוד כו'. בעירובין (צ"ו ב' ושם) איתא דר"ש סובר ג"כ נשים סומכות רשות וע"כ הוא ט"ס:

שם ד"ה פשפשין שערים קטנים בתוך כו'. עמש"כ בתמיד פ"א מ"ג:

תוי"ט ד"ה שער הדלק עי' כה"ד ובמחכ"ת שגה להבין דלשכת העץ שכתב הרע"ב היינו לשכת דיר העצים דר"פ ושכח משנה ערוכה בסוף מדות דחשיב לשכת העץ בלשכות הדרומיות שבעזרה ע"ש והרווחנו בזה להבין טעם קריאתה לשכת העץ אשר נדחקו הרבה בזה עי"ש בתוי"ט ד"ה א"ש:

שם ד"ה ושנים במערב לפי שמיעוטה של עזרה היה במערב כדתנן בפ"ב דמדות כו'. ע"ש דקאי על הר הבית לא על העזרה אך האמת כן הוא דלא היה שם רק י"א אמה כדתנן בפ"ה דשם מ"א ולא מצינו שם איזה שימוש:

משנה ד

י"ג שולחנות מדלא חשיב י' שולחנות שעשה שלמה עי' מנחות (צ"ט) משמע לכאורה דלא היו בבית שני אבל ביומא (נ"א ב') מוכח דהיו וצ"ע. אח"ז מצאתי בהמפרש לתמיד (ל"א ב') שכ' דהא דלא חשיב להו משום דלא היו משמשין כלום כת"ק במנחות שם:

בהרע"ב אחר הניתוח מסדרין אותן על השלחן. בתמיד פ"ד מוכח דכל אבר שנתחו נתנוהו למי שזכה בו ואח"כ הוליכום והניחום על הכבש וצ"ל דכאן מיירי בעולות של יחיד ונראה דלזה כיון הגר"א ז"ל בפ"ז דתמיד מ"ג ד"ה על שלחן אלא דנפל שם ט"ס וכצ"ל ולפי שהיה מיוחד לשאר קרבנות (ר"ל חוץ מעולת התמיד) ורובן כו':

משנה ו

במשנה זה מדרש דרש יהוידע כהן גדול. [נ"ב בזבחים (ק"ג א') ובתמורה (כג ב) ליתא תיבת גדול וצ"ע כמש"כ בגליון זבחים שם. - מהגרמ"ש]:

תוי"ט ד"ה ואומר כו' כלומר שימכרו לצרכי חטאות כו'. לשון מכירה אינו נופל על כסף והל"ל יוחלפו ודמי החליפין יובא בית ה':

פרק ז

משנה א

בהרע"ב בירושלמי פריך כו' ומשני ב"ד כו' לוקחין מש"צ כו'. גם הכ"מ העתיק דבריו בספ"ג מהל' שקלים וכתב וא"י למה השמיטו רבינו אבל תימה דבירושלמי איתא ע"ז תנאי ב"ד הוא המספק את הקינים מספק אה"פ (ואת האובדות) כ"נ דצ"ל כדאיתא שם בס"פ והיינו כר' יוסי שם במשנה ופסקוהו הרע"ב והרמב"ם שם מהירושלמי וכ"פ בחבורו פ"ז מהל' כהמ"ק ה"ט ובהרע"ב כאן אולי ט"ס או שיגרא דלישנא דת"ק דשם נקט ול"ד:

משנה ב

תוי"ט ד"ה לעולם ופירש"י כו' עמש"כ שם בס"ד:

בסה"ד ומ"ש הר"ב כו' וז"ל התוס' כו'. ול"נ דחלוקין בטעמיהון דלהרב אפי' תאמר דכל לוקח עומד לבדו מה"ב שרוצה לקנות מ"מ יש לוקחים יותר ממוכרים דתגר א' מביא כמה בהמות אשר יספיקו ללוקחים הרבה ואזלינן בתר רוב אנשים:

שם ד"ה בהר וא"ת לפי' הא' כו'. התוס' הקשו מהברייתא דשם (ס"ב ב') דמפורש בה ולא במעות הצרורים לו בסדינו ואהא א"ש לשונם בתירוצם:

משנה ג

שם ד"ה זה ואם הוא עולה א"צ לזה כו'. צריך וצריך לענין דאסור להקטירן ומ"ש בשם הרמב"ם דהחשש הוא שעבר זמנם וכ"כ בחבורו פי"ט מהלכות פסהמ"ק ה"ד אמת שכ"ה בירושלמי שאמר ר' יוסי אבל לא בא שם אלא לדחויי הא דר"ה דייק מכאן דהסה"ד טעון עבור צורה ע"ז אמר דאינו משום הסה"ד (עמש"כ בפסחים ל"ד בס"ד) רק דשמא נתקלקלה צורתו וא"כ למאי דפסק הרמב"ם כריו"ח בפסחים שם דהסה"ד אינו אלא פסול טומאה דהרי בפ"ב מהל' ביהב"ח הי"ד מביא הא דלול קטן כו' ובפ"ד מהל' ק"פ פסק דכל שפסול בגופו ישרף מיד (ודלא כהמל"מ שכ' בהל' פסהמ"ק שם דלא מצא ד"ז ברבינו) ה"ל לפרושי טעמא דמתני' משום הסה"ד גם ק"ל לטעם דשמא עבר זמנו דבירושלים אמרי' דשוקיה עשויין להתכבד בכ"י ודניחוש שמא כבר נעשה נותר ביד הבעלים דקודם אבידה ודאי לא חשידי להשהותם כ"כ וזה י"ל דכיון דנפל איתרע ליה וחיישי' כדאמרי' בב"מ (י"ג) ואכמ"ל:

שם ד"ה חתיכות וכו'. ולהחמיר קאמר ולא מדין המשנה. וכ"כ התוס' בחולין (צ"ה) דחומרא בעלמא היא אבל מש"כ ולא מדין המשנה קשה דהא שם פריך עליה ממתני' דלפנינו ומשני דמותרות משום נבלה וזה יקשה גם להרמב"ם:

משנה ד

זכרים עולות פי' הרע"ב דרוב זכרים עולות כו'. נראה דתפס דברי ריו"ח בירושלמי דאמר דהילכו בהן אחר הרוב אם רוב זכרים עולות כו' (והוא כמו בין) ועי' תק"ח הגהת הגר"א ז"ל בהירושלמי ואף שהוא נגד הש"ס שלנו בקדושין אליביה מפני דפשטא דמתני' משמעה כו' וככה תמצא רבות בדברי הפוסקים ועוד דריו"ח ירושלמי הוה ודאי ידעי טפי איך שאמר וגם דהוא עצמו סדר והתוי"ט ל"ד במה שהביא סוגיא דקדושין על פי' הרע"ב:

משנה ה

תוי"ט ד"ה משל צבור וכ"כ הר"ב לקמן גבי קינין. ה"ל להביא מן דהקודם שכן פי' בחביתי כה"ג:

משנה ו

שם ד"ה וזה עכה"ד. ודבריו דחוקים ול"נ דנכרי ששלח וכן גר שמת לחדא דחשיב להו דכ"מ לישנא דוכן ובזה יתיישב נמי מה שנדחק לקמן בד"ה ותנאי ב"ד דלפי שהוא תנאי בפ"ע לא כמו גר הקודם לו לכן אמר בו ותנאי כו' וכה"ג כ' התוי"ט בפ"ד דכתובות מ"ד ד"ה וזכאי:

משנה ז

שם בתוי"ט ד"ה קריבה משל צבור. דודאי מסתברא דאם לא ירשו כו' [נ"ב לא כן כתב הריב"ש בתשובה סי' תע"ח עי"ש. ועי' גיטין (ל' רע"ב) ר"א יורשין שירשו ומי איכא יורשין דלא ירתי. מהגרמ"ש]:

שם ד"ה ועל הקינין מש"כ התו"ח וכצ"ל ג"כ על הא דהשולח חטאתו ממדה"י כו' הן רש"י פי' שם בד"ה בקרבן נשים אשה ששגגה בכרת כו' וקרבן זה צריך דעת גם אישתמיטתיה גמ' דסוטה (ח') דאף מחוסרי כפרה צריכין לעמוד על קרבנן:

פרק ח

משנה ג

וקופיץ בין בזה ובין בזה שונה ומטביל ועי' בהרע"ב כגון שהיה הנשיא גוסס בי"ג כו'. ק"ל לפי' הרמב"ם דשונה היינו להזות הא ודאי כבר הוזה עליו בט' להזאת שלישי כדי שיוכל להזות עליו הזאה שניה בי"ג דהרי אז לא ידע שהנשיא יהיה גוסס וא"כ בי"ד אמאי שונה דהא ע"כ כבר הזה בי"ג להזאת ז' דהא אסור להשהות יותר מג"י בין ההזאות כדאיתא בקדושין (ס"ב). אך הרמב"ם לשיטתו דפסק בפי"א מהל' פ"א ה"ב

דרשאי להשהות בין ההזאות וע"ש בכ"מ. אך ק"ל מעיקרא דבעי הש"ס לאוקמא כב"ת דחגיגה אסורה בשבירת עצם א"כ בי"ג לא ישנה להזות עד למחר דדלמא הזאה ראשונה לא היתה אלא בעשירי והב' חשב להזות בי"ד ומשמע דדומיא דסכין תני דשונה בו ביום ואכמ"ל:

בהרע"ב אבל קופיץ כו' שמא ימות כו' ואז א"מ חגיגה כו'. עמש"כ בפסחים (ע' ב') בס"ד:

משנה ד

תוי"ט ד"ה פרוכת א"נ כשהיו נושאין כו' נותן הכלים לתוכה. פשוט דאין כוונת התוס' על הפרוכת דמשכן במדבר בשעת המסעות דהא בסוף פ' במדבר מפורש דלא היה משמש אז רק לכסות את הארון וכן הבין התוי"ט דבמקדש מיירי ודלא כתו"ח:

משנה ו

במשנה ובה"א הכל ישרף בחוץ כו' ובמ"ז רא"א את שנטמא באה"ט כו' ישרף בחוץ. וק"ל כיון דילפינן מקרא דבקדש באש תשרף דפסולי ק"ק שריפתן בקדש (פסחים כ"ד) ופירש"י כגון שנטמאו איך יתקנו רבנן לעקור בידים להוציאן לחוץ. בשלמא דעת ב"ש ור"ע י"ל ע"פ מש"כ שם (מ"ט) בס"ד ע"ש אבל דעת ב"ה ור"א קשה. ואולי מפני זה פסק הרמב"ם כר"ע. ומיושב תמיהת התו"ח. ודע דיש בו ט"ס וצ"ל דאל"כ ר"ע היינו ב"ש או ב"ה:

משנה ז

בהרע"ב דכיון דטהור מדאורייתא. נ"ל דכוונתו ע"ד פירושו בפ"ג דמע"ש מ"ט ע"ש וכב"ק דר"י איפרך בירושלמי שם וכאן ולהתוי"ט נראה דאישתמיט פי' הרע"ב דשם:

משנה ח

המקדיש שקלים כו' רש"א כו'. עיין מש"כ בס"ד בשילהי בכורים:

נשלמה מסכת שקלים. בעזרת יוצר הרים.